

Tieto-

LEKA

4

25.5.2012

päälluottamusmies Ilpo Haaja

Kokopäiväiset laivanrakentajat

Voimme hyvinkin puhua elinkäisistä laivanrakentajista tämän työpaikan työntekijöitä lokeroitaessa johonkin ryhmään. Telakkalaisten tavattaessa tapahtuu enemmän tai myöhemmin aloitus laivanrakennuksesta puhumisesta. Aiheet löytyvät joko historiasta, nykypäivästä tai tulevaisuudennäkymistä.

Tämä toistuu lukuisia kertoja myös työpäivän sisällä. Kahvitaukojen aikana käydään erittäin usein vilkastakin keskustelua tavoista, joilla laivoja pitäisi rakentaa. Levysepät pohjivat ongelmakohtien järkevintä tekotapaa jopa kärkevästikin väitellen ollen kuitenkin hyviä kavereita keskenään.

Hitsareiden kanssa keskustellaan esim. hitsauksen helppomman tekotavan ja parhaimman mahdollisen ajankohdan löytämiseksi. Samoin varustelijat tekevät taukojensa aikana jne.. Tekemisen probleemeja ratkotaan laaja-alaisesti taukojen aikana myös työläistasolla.

Työnantajapuoli on tämän tästä puuttunut taukoihin, lähinnä niiden pituuteen. Työläisten mielestä ei voida sellaisesta voida edes puhua kuin pituudesta.

Ymmärrämme toki sellaisia taukojen pituuteen puuttujia, koska eivät tarkkaan tiedä mistä

työläisiä syyttävät. He eivät ole koskaan kokeilleet esim. hitsausta äärimmäisen vaikeissa olosuhteissa, ahtaissa poteroissa, hankalissa asennoissa, joissa paikat taatusti puuttuvat. Venyttelemän on pakko päästä tai työ ei edisty lainkaan.

Mieluiten siinä hörpätään kahvi virvokkeeksi jäsenten oikomisen aikana. Tuulehan tehtyä kaksi asiaa kerrallaan elpymisen lisäksi. Tosia asiassa töitä tehdään kokoajan oli taukoja tai ei. Ruohojuuritason töiden toteutuksen suunnittelu on äärimmäisen tärkeää näkymätöntä todella tuottavaa duunia, haluaa työnantaja sitä hyväksyä todeksi tai ei. – Eläkeläisetkin kokoontuvat muistelemaan laivojen takomista nuoruuden päivinään. Tietysti heidän aikaista ay- toimintaansa ei koskaan unohdeta kehua maailman parhaimmaksi.

Liukuvan työajan toimimattomuus

Nykymuotoinen liukuvatyo-aika ei todellisuudessa ole kuin työhöntuloaika työntekijöiden kohdalla. Toisesta päästä sitä ei voi käyttää plussien muodossa juurikaan lähtemällä aikaisemmin pois duunista.

Suurin osa saapuu työpai-

kalle 6.30. lähtien pois pesulle 15.15. Heillä ei ole koskaan plussiaan pois kuin tulemalla myöhemmin duuniin, mutta viimeistään 7.15. Tämä on helvetillinen kierous. Edellinen järjestelmä oli tältä osin paljon toimivampi työntekijäystävällisempi. Lähdistäkin saattoi silloin tällöin tinkiä lähtemällä aikaisemmin tekemällä lyhyemmän päivän, mikäli saldo sen salli.

Nythän siihen ei ole mahdollisuutta kuin pyytämällä esimieheltä lupaa käyttää lukumaa lyhyempään päivään aivan samoin kuin joudutaan tekemään pekkasteinkin kanssa.

Näiden ongelmien takia ovat rungon työntekijät ehdottaneet ruokatunnin lyhentämistä 15 minuutilla kokeiluun toisesta. Tämäkään ei poistaisi nykyisen liukuvan työajan heikkoutta. Se mahdollistaisi ainoastaan 15 minuuttia aikaisemman kotiin lähdön. Tästä asiasta on käyty kerran viralliset neuvottelut. Asia jäi pöydälle ainakin kahdeksi viikoksi työnantajan vaatimuksesta. Voimassa oleva liukuvatyoaika aiheuttaa suuria ongelmia erälle kaukaa tuleville työntekijöille, jotka käyttävät julkisia liikennevälineitä työmatkoihinsa. Päästäkseen telakalle viimeistään 7.15. saattaa tuottaa heille ylipääsemättömiä on-

gelmiä riippuen vähän vuoden ajasta. Tässä on asetettu todella eriarvoiseen asemaan lähellä asuvat työntekijät verrattuna kaukana asuviin. Lukuisissa firmoissa on paljon parempiakin liukumajärjestelmiä työntekijöillä kuin meillä. Meillä ei sellaisesta kuulema edes voida puhua.

En ymmärrä työnantajan perusteita, jotka liittyvät lähinnä taukojen pituuteen. Ruokailun mahdolliset jonotkin olisi poistettavissa, mikäli tahtotilaa löytyisi työnantajalta esim. vuorotöiden ruokailun suhteen.

Työnantajamme mielestä taukomme ovat olleet aina liian pitkiä, oli työaikamuoto mikä tahansa. Taukojen pituudessa ei ole yksinään työnantajan peräämä tehokkuus. Tehokkuuden työntekijät kyllä revivät laivalla tai verstaalla vaikka hampaat irtessä. Sama kai se on kuinka nopeasti hommansa tekee yhteen putkeen ja pitää sitten täysin ansaitsemansa taukonsa.

Suurin osa varmaankin muistaa korealaisten pitämät jumppatuokiot keskellä päivää työaikana. Niistä ei kukaan näkemäni mukaan käynyt rutisemassa, vaikka eivät tehneetkään jumpan aikana edes laivanrakennusperäistä ajatus-työtä tai keskusteluja. Taukojen viettämistapa tai aika ei ole ollut kaikille sama ainakaan edellisessä firmassa. Miten lienee Arctechin laita?

Harmaan talouden hoitoa Hollannin malliin

Alankomaissa on erilainen systeemi kuin meillä harmaan talouden hoidossa. He ovat keksineet vastamyryn ongelmalle jo vuonna 1979. Meillä ei sellaisesta kukaan ole osannut edes haaveilla. Heillä on ketjuvastuu, jolla turvataan, että kaikki firmat maksavat veronsa, lailliset liksat työntekijöil-

leen kuin myös lakisääteiset sosiaalimaksut. Kenkämääräinen suuri erikoisuus on sulkutilisissä, jonne pääurakoitsija joutuu pulittamaan 40% urakkahinnasta keskimääräisesti. Näitä rahoja aliurakoitsija voi käyttää vain verojen ja veroluonteisten maksujen maksuun. Pääurakoitsija voi vapautua vastuista vain maksamalla käyvän summan sulkutilille, jonka verottaja voi halutessa tarkistaa. Tämä mahdollistaa palkkatason ja sopimuksien oikeudellisuuden tarkastamisen. Heillä on harmaatalous lähes nujerretty. Meillä ei ole mitään vastaavaa järjestelmää. Suomessa asian kanssa lähinnä näperrellään, jos sitä verrataan Hollannin malliin. Lakimuutokset tältä osin olisi pakko tehdä pikaisesti myös meillä täällä kotimaassa.

Sairaslomatodistuksen jättäminen

Hyvän asiana todettakoon työnantajan pyrkimykset tasa-arvoisempaan kohteluun sairauslomien ilmoittamisessa ja lääkärintodistusten tarpeettomuudessa lyhyissä sairauslomissa 1-3 vrk käsittävissä sairausloma tapauksissa.

Käytännössä tämä tarkoittaisi sitä, että näissä lyhyissä sairauslomissa riittäisi puhelinsoitto työnantajalle (pomolle) ilman lääkärintodistusta.

Kivenä tennarissa kuitenkin hiertää varsinaisten sairauslomatodistusten jättämisessä työnantajalle. Aikaisemmassa käytännössä riitti, kun toimitti sairauslomatodistuksen palkkatoimistoon.

Tässä uudessa mallissa pitäisi lääkärin kirjoittama diag-

noosi lomamääreineen toimittaa pomolle luettavaksi ja vasta sitten lähetettäväksi eteenpäin. Diagnoosit liikkuvat äärimmäisen henkilökohtaisella tasolla ja saattavat siksi olla jopa hyvinkin arkaluontoisia.

En millään myöskään ymmärrä, että miespuoliset esimiehet lukisivat esim. naisalaistensa diagnooseja. Erittäin kyseenalaista touhua. Meidän kantamme on, että sairauslomatodistukset tulisi toimittaa työterveyshuoltoon, josta alan ammattilaiset sitten ilmoittaisivat esimiehille sairausloman pituuden ilman diagnoosia.

Työnantaja hakee jotakin hyvää itselleen määrätessään viemään lomatodistukset pomolle suoraan. Kysymykseen

tulee todennäköisesti kynnys siitä, että jokainen ei taatusti uskalla mennä hakemaan sairauslomaa, koska pomot lukevat diagnoosin.

Eräät diagnoosit saattavat mahdollisesti vaikuttaa kielteisesti jopa palkkakehitykseen tulevina aikoina. Jos joku ihmettelee, että am. osastoko kielttäisi pomon kanssa käytävät neuvottelut jonkun työntekijän terveydentilasta kahdenkeskeisesti (työntekijä/pomo), erehtyy pahasti.

Jokaisella on edelleen oikeus keskustella terveydestään pomonsa kanssa niin henkilön halutessaan.

Ilpo Haaja

Kiitokset!

Pertti Suomalainen
kiittää merkkipäivään-
sä muistaneita telakan
työntekijöitä!

KESÄ TULEE

Ei kovin omaperäinen otsikko, mutta nämä pu- heenjohtajan kirjoitukset on oltavakin aika kuivia.

Tämä lehti ei ole pitkään ai-
kaan ilmestynyt. Asia johtuu siitä,
että minä ja Haajan Ilpo ei ole
sitä pitkään aikaan kirjoittanut.
Erityisesti puheenjohtaja ei ole
saanut itsestään irti sen vertaa.

Laitoimme kotisivut inter-
netiin, kun se on nykyään niin
tapana. Voin todeta etten ole
kovin innostunut asiasta. Sieltä
tämänkin kirjoituksen voi lukea
vielä kymmenen vuoden kulut-
tua. Kirja ja painettu sana muut-
taa ajatukset ja sanat yleviksi,
mutta netti muuttaa ne valheeksi
ja kaikkien väänneltäviksi, sekä
viruksille alttiiksi.

Lisäksi pitää olla asiasta
kiinnostunut henkilö, joka pistää
kotisivuille uutta luettavaa. Netti
on täynnä kotisivuja, joista näkee
mitä on tapahtunut viisi vuotta
sitten, mutta tämän päivän tapah-
tumia sieltä et löydä mitenkään.

Tänä kesänä tulee olemaan
kiireitä, että saadaan laiva tar-
peeksi nopeasti ulos ja toiseen
köli laskettua. Kohta kuitenkin
tarvitsemme lisää tilauksia, että
saadaan jatkuvuutta tälle työlle.
Varustamat varmaan odottavat
tilausruuhkaa ja hintojen nousua.
Nyt jos koskaan kannattaisi laiva

tilata, kun kaikilla telakoilla on
vajaa työllisyys.

Suomen valtio mukaan lu-
kien miettii jäänsärkijäkauppo-
ja. Monitorimurttajia otettaisiin
töihin kuulemma niin monta
kuin niitä olisi. Sehän olisikin
tyylitöntä ja vastoin valtion pe-
riaatteita ostaa laiva halvalla ja
laittaa se tuottamaan voittoa.

Viimeinkin olemme saa-
neet kaikki lomautetut töihin.
Sähköosasto oli viimeinen jolla
oli lomautettuja.

Harmillisen paljon ammat-
timiehiä löysi uuden työpaikan
lomautuksen aikana. Se näkyy
heti hitaampana tuotantona.

Onneksi viimeinkin tel-
lakalle on alettu ottaa uusia
työntekijöitä. Eihän mikään työ
telakalla ole huippuvaikkea,
mutta sen työn oppii vain täällä.

Ammattiosaston nuori-
sojaos piti liittää vapaa-ajan
jaokseen, kun telakalla ei vii-
mevuonna ollut yhtään alle
35-vuotiasta. Ehkä nyt saa-
daan taas nuorisosojoskin mei-
dän ammattiosastoon.

Silloin, kun pitäisi kirjoittaa
jotain, niin ei tule mieleen yh-
tään mitään. Samalla hetkellä,
kun lehti lähtee painoon alkaa
muisti toimimaan ja asioita tu-
lee mieleen.

Seuraava lehti tulee nope-
ammin, kuin tämä. Se on helppo
luvata.

Ai niin.

Täytän vuosia kesällä, enkä
todellakaan viettä niitä miten-
kään, joten ei kannata laittaa
mihinkään keräykseen mitään.

Olen itse kerännyt monel-
le ihmiselle, kun olin nuori ja
tyhmä ja luulin että niin pitää
tehdä. Mutta nyt kun olen vanha
ja omasta mielestäni viisaampi
kuin silloin, niin olen ymmärtä-
nyt, että elämä on paskaa ja
vanhenemista ei kannata juhlia.
Tuli tuokin lehteen, kun painet-
tua sanaa uskotaan paremmin.

Samoin en esiinny yhdessä-
kään tilaisuudessa koomikkona.
En varsinkaan eläkeläiskerhon
pikkujouluissa. Piste.

*Esa Zuban
Ammattiosaston
puheenjohtaja*

Henkilöstöravintolan lounas

Laivanrakennuksen elpyminen hietalahdessa on edennyt lähes ennakoidulla tavalla vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Toki olemme aivan eri telakka nyt kuin risteilyalus tuotannon aikaan. Näkyyhän se toki myös ruokalassa jossa käy nykyisellään vain noin 200 lounasruokailijaa. Ne kuuluisat hyvät ajat ovat vielä edessäpäin!

Ruokala Osuuskunta Murtaja joutui viimeisen parin vuoden aikana käyttämään kaikki parempina aikoina kertyneen varallisuuden, jotta voitiin turvata toiminnan jatkuvuus. Hintojen tarkistuksilla ei olisi silloin voinut paikata tappioita, joten käytettiin säästöt ja sijoitukset. Nyt kun tilanne on vakiintunut tasolle, että voidaan kutakuinkin tarkasti ennakoida tulot ja menot parille seuraavalle vuodelle, olemme sen tosiasian edessä, että lounasruokailun hintoja täytyy tarkistaa. Vaihtoehtona olisi tietenkin toimia tappiolla ja odottaa ihmettä tapahtuvaksi. Nykymentilalla Osuuskunnan rahat olisivat loppu viimeistään ensivuoden jälkeen.

Osuuskunnan hallitus totesi kokouksessaan 22.5.2012, että nykyiset hinnat ovat vajaan euron liian alhaiset ja päätti seuraavista toimista:

Liha ja kala lounasannoksen maksimi hinta korotetaan 7.00 euroon.

Toisen vaihtoehdon mm. makkara- ja laatikko-ruuat hinta maksimi 5.50 euroa

Keitot hinta 4.20 euroa. Tässä kategoriassa ehkä merkittävin muutos tulee siitä, että hernekeiton hinta korotetaan myös 4.20 euroon. Jos se nyt jotakin lohduttaa salaataista ja muista lisukkeista ei sitten tarvitse maksaa hernekeitto päivänä erikseen.

Koska Osuuskunta ei ole voittoa tuottava yritys ei meiltä valu rahaa kenenkään ulkopuolisen tasakuun. Mitä nyt tuo verottaja, vakuutusyhtiö, pankki palvelumaksuineen ja eläkeyhtiö vähän rokottaa rehellistä yrittäjää. Tilinpäätöksemme on kenen tahansa tarkistettavissa joten emme voi huijata ketään. Henkilökunnalle maksetaan Osuuskunnan palveluksessa ehkä pikkuisen korkeampaa palkkaa kuin ravintola-alalla yleisesti. Että siinä vähän ehkä tuhlaamme.

Ruokala Osuuskunta Murtaja hallituksen puheenjohtaja

Aarne Ukkola

Tieto-
LEKA

Hietalahden Telakkatyöväen
ammattiosasto r.y
tiedote.

Osoite: Tehtaankatu 36, 00150 Helsinki
Vastaava toimittaja Esa Zuban

Taitto: Aarne Ukkola
Email: aarne.ukkola@pp.inet.fi
Puhelin: 050 3206716

Kiitokset!

Jättikokoiset kiitokset am.os. 41 jäsenille, jotka teitte hyvän tuloksen liittokokousvaaleissa äänestämällä ehdokkaitamme. Pie-
neen työntekijämäärään yksin verrattaessa tulos oli erinomainen.

Siinä ei ole kuitenkaan koko totuus am. os. jäsenten lukumäärästä. Meistä on noin 60% eläkkeellä. Kokonaismäärämme on noin 800 jäsentä.

Saimme kolme liittokokousedustajaa Metallityöväen Liiton ylimpää päättävään elimeen eli 21. liittokokoukseen.

Henkilökohtaisesti syvä kumarrus teille äänestäjieni. Äänimääräni oli Helsingin vaali-
piirin suurin- te teitte sen, Kiitos siitä! Lupaan tehdä parhaani edunvalvonnan kehitystyön parantamisessa ko. kokouksessa ja tietysti myös työpaikallamme.

Ilpo Haaja